

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Białystok za 2019 r.

Białystok, 2020 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	4
1.1 Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów.....	4
1.2 Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według 4-cyfrowych kodów zawodów.....	6
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	8
3. Analiza umiejętności i uprawnień	13
4. Analiza absolwentów szkół ponadpodstawowych.....	14
5. Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe – informacja sygnałna za 2019 r.....	16
Wnioski	18

Opracowanie – Dział Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego Centrum Aktywizacji Zawodowej
Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku

Wstęp

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2004 r., Nr 99, poz. 1001, art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest jedną z metod obserwacji, analizy i oceny zjawisk zachodzących na rynku pracy. Umożliwia określenie kierunków, specyfiki oraz stopnia zmian a przede wszystkim opisuje zjawisko kształtowania się popytu na pracę oraz podaży pracy. Pozwala również określić w jakim stopniu zjawisko bezrobocia w danym zawodzie ma charakter strukturalny oraz zdefiniować zawody: deficytowe (to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie), zawody zrównoważone (to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie), zawody nadwyżkowe (to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie). Należy zauważyć, że przedstawiony raport odzwierciedla tylko ogólne tendencje zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy.

W raporcie wykorzystano dane źródłowe z: systemu Syriusz, wyników badań ofert pracy podmiotów publicznych, Systemu Informacji Oświatowej (MEN), GUS. Ze względu na brak kompletnych danych dot. absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ujęcie tych zagadnień nie jest ujęciem całkowitym i kompletnym i ogranicza się do przedstawionych danych.

Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, działa na terenie dwóch powiatów: powiatu ziemskiego i powiatu grodzkiego – miasto Białystok. Dlatego też przeprowadzona analiza została sporządzona osobno dla każdego z nich, jednakże wnioski dotyczą już obu powiatów - łącznie.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Białystok jest największym miastem w regionie i stolicą województwa podlaskiego. Zamieszkuje tu ok. 290 tys. osób. Swoją działalność prowadzą tu również 36 072 podmioty gospodarcze, ze zdecydowaną przewagą sektora prywatnego. Wiodącymi branżami gospodarki są: handel i naprawy, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe, transport, gospodarka magazynowa, produkcja wyrobów spirytusowych, przemysł tekstylny oraz działalność usługowa. Ponadto w celu zwiększenia inwestycyjnej atrakcyjności miasta powołano do życia - Białostocką Podstrefę Specjalnej Suwalskiej Strefy Ekonomicznej. Poza tym powstał tu również Białostocki Park Naukowo – Technologiczny, którego celem jest m.in. zwiększenie atrakcyjności Białegostoku dla pozyskania inwestycji opartych na nowoczesnych technologiach.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku zarejestrowane były 11 033 osoby bezrobotne, tj. o 1 387 osób (11,16 %) mniej aniżeli w tym samym okresie 2018 r. Z ogółu 11 033 osób zarejestrowanych – 7 072 (64,1%) zamieszkiwało teren miasta Białystok.

Stopa bezrobocia na terenie miasta Białystok spadła z 6,2 % w 2018 r. do 5,4 % w grudniu 2019 r.

1.1 Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów

W Białymstoku 2019 r. w Centralnej Bazie Ofert Pracy (PUP, OHP, EURES) zostało zarejestrowanych 9 777 ofert pracy. Do tut. Urzędu pracodawcy z terenu miasta Białystok zgłosili 7 877 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (np. staże, prace społecznie użyteczne). Ponadto firmy zamieściły w Internecie 5 768 propozycji zatrudnienia.

Tabela 1. Oferty pracy w 2019 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	9777	5768	15545
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	42	600	642
2	SPECJALIŚCI	492	2198	2690
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	443	1237	1680
4	PRACOWNICY BIUROWI	669	342	1011
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1457	940	2397
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	18	0	18
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	2183	180	2363

8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	1334	256	1590
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	3139	15	3154
0	SİLY ZBROJNE	0	0	0
wskaźnik struktury według źródeł				
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	6,54%	93,46%	100%
2	SPECJALIŚCI	18,29%	81,71%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	26,37%	73,63%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	66,17%	33,83%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	60,78%	39,22%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	92,38%	7,62%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	83,90%	16,10%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	99,52%	0,48%	100%
0	SİLY ZBROJNE			
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach				Wskaźnik różnicowania (PUP vs. Internet)
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,43%	10,40%	0,04
2	SPECJALIŚCI	5,03%	38,11%	0,13
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4,53%	21,45%	0,21
4	PRACOWNICY BIUROWI	6,84%	5,93%	1,15
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	14,90%	16,30%	0,91
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,18%	0,00%	
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	22,33%	3,12%	7,15
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	13,64%	4,44%	3,07
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	32,11%	0,26%	123,46
0	SİLY ZBROJNE	0,00%	0,00%	

Wśród ofert pracy zgłoszonych w CBOP największą grupę stanowiły oferty dla pracowników wykonujących prace proste (32,11%). Spośród ofert pracy zgłoszonych w Internecie najliczniejszą grupę stanowili specjaliści (38,11%).

W 2019 r., najwyższy wskaźnik zróżnicowania ofert pracy wystąpił w grupie pracowników wykonujących prace proste oraz robotników przemysłowych i rzemieślników. Najniższy natomiast w grupie przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników, specjalistów oraz techników i innego średniego personelu.

1.2 Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według 4-cyfrowych kodów zawodów

Na koniec 2019 r. największą liczbę bezrobotnych odnotowano m.in. w następujących zawodach:

• Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	–	556
• Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	–	183
• Technicy mechanicy	–	126
• Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	–	120
• Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	–	116
• Kucharze	–	115
• Ślusarze i pokrewni	–	115
• Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	–	112
• Ekonomisci	–	108
• Mechanicy pojazdów samochodowych	–	100
• Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	–	100
• Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	–	97
• Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	–	92
• Stolarze meblowi i pokrewni	–	90
• Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	–	87
• Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	–	86
• Magazynierzy i pokrewni	–	86
• Pracownicy obsługi biurowej	–	76
• Fryzjerzy	–	76
• Elektromechanicy i elektromonterzy	–	76

Największy napływ osób bezrobotnych w 2019 r. obserwowaliśmy w następujących grupach zawodów:

• Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	–	675
• Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	–	278
• Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	–	225
• Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	–	194
• Technicy mechanicy	–	185
• Ekonomisci	–	182

• Kucharze	–	172
• Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	–	171
• Mechanicy pojazdów samochodowych	–	171
• Magazynierzy i pokrewni	–	163
• Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	–	147
• Ślusarze i pokrewni	–	142
• Stolarze meblowi i pokrewni	–	126
• Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	–	119
• Fryzjerzy	–	108
• Filolodzy i tłumacze	–	107
• Architekci	–	105
• Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	–	105
• Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	–	105
• Piekarze, cukiernicy i pokrewni	–	101

Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wystąpił m.in. w grupach:

• Kartografowie i geodeci	–	100,00
• Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	–	100,00
• Aktorzy	–	100,00
• Technicy technologii chemicznej i pokrewni	–	100,00
• Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	–	100,00
• Pośrednicy handlowi	–	100,00
• Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	–	100,00
• Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	–	100,00
• Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	–	100,00
• Ankieterzy	–	100,00
• Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	–	100,00
• Pracownicy domowej opieki osobistej	–	100,00
• Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	–	100,00
• Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	–	100,00
• Obuwnicy i pokrewni	–	100,00
• Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	–	100,00
• Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	–	100,00
• Gońcy, bagażowi i pokrewni	–	100,00

Do grup zawodów, w których wskaźnik płynności w 2019 r. jest najwyższy możemy m.in. zaliczyć :

• Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	–	6,00
• Pracownicy biur informacji	–	4,00
• Rolnicy upraw polowych	–	3,50
• Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	–	3,00
• Programiści aplikacji	–	3,00
• Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	–	3,00
• Technicy technologii chemicznej i pokrewni	–	3,00

- Operatorzy maszyn do szycia – 3,00
- Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych – 3,00
- Operatorzy maszyn do prania – 3,00
- Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych – 2,50

Do grup zawodów, w których wskaźnik płynności w 2019 r. jest najniższy możemy m.in. zaliczyć :

- Kierownicy do spraw strategii i planowania – 0,00
- Kierownicy do spraw badań i rozwoju – 0,00
- Kierownicy w instytucjach edukacyjnych – 0,00
- Instruktorzy technologii informatycznych – 0,00
- Pośrednicy handlowi – 0,00
- Agenci i administratorzy nieruchomości – 0,00
- Funkcjonariusze służby więziennej – 0,00
- Operatorzy sieci i systemów komputerowych – 0,00
- Operatorzy centrali telefonicznych – 0,00
- Robotnicy leśni i pokrewni – 0,00
- Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok – 0,00
- Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia) – 0,00
- Ładowacze nieczystości – 0,00

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe definiowane są jako te, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie.

Zawody zrównoważone definiowane są jako te, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie.

Natomiast zawody nadwyżkowe to te, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie.

Tabela nr 2. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	25	0,00	0,00
3252	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	20		0,00

1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	4	0,00	0,00
2432	Specjaliści do spraw public relations	3		0,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	2	100,00	100,00
1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	2		0,00
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	2	0,00	0,00
4313	Pracownicy obsługi płacowej	1	40,00	40,00
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	1		0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Tabela nr 3. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio-miesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+ EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	1,75	293,25	0,01	50,00	1,00	0,00	0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0,08	7,67	0,01		1,00		0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,67	24,75	0,03		3,00	0,00	0,00
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	0,42	12,00	0,03		1,00		0,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,08	2,08	0,04		1,00	100,00	100,00
3514	Technicy sieci internetowych	0,83	14,33	0,06		2,00	25,00	25,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	2,58	32,08	0,08	33,33	1,00	0,00	0,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0,92	11,08	0,08		1,50	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,50	5,83	0,09		1,33	0,00	0,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	0,17	1,83	0,09		1,00	0,00	0,00

2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedków	0,67	6,17	0,11		2,00	0,00	0,00
3333	Póśrednicy pracy i zatrudnienia	0,42	2,42	0,17		1,00	7,14	7,14
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	5,42	24,33	0,22	33,33	1,57	0,00	0,00
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	18,83	80,50	0,23	50,00	1,35	1,08	1,08
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	2,33	9,00	0,26	50,00	1,00		0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	5,92	21,75	0,27	28,57	1,00	0,00	0,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	1,25	4,08	0,31	0,00	1,00	0,00	0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	15,92	47,67	0,33	37,50	1,06	18,92	10,81
3331	Spedytorzy i pokrewni	17,50	48,50	0,36	50,00	1,05	62,50	37,50
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0,75	2,00	0,38		2,00		0,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	2,50	6,67	0,38	50,00	1,67	0,00	0,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1,17	3,08	0,38	50,00	1,20	0,00	0,00
5111	Stewardzi	0,50	1,25	0,40		1,50	0,00	0,00
2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	1,42	3,25	0,44	0,00	2,00	0,00	0,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	9,00	17,83	0,50	33,33	1,11	0,00	0,00
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0,75	1,25	0,60	0,00	1,00	0,00	0,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych	1,00	1,67	0,60		3,00	0,00	0,00

	wyrobów włókienniczych							
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	2,42	3,75	0,64	50,00	1,33	0,00	0,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	0,33	0,50	0,67			83,33	83,33
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0,33	0,50	0,67	0,00	1,00	0,00	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	2,67	4,00	0,67	0,00	1,00	16,67	8,33
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,92	1,33	0,69			0,00	0,00
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	27,50	37,33	0,74	51,72	1,03	0,00	0,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	86,75	114,75	0,76	44,19	1,00	2,68	1,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami	5,75	6,50	0,88	28,57	1,00	3,70	0,00

Tabela nr 4. Grupy zawodów zrównoważonych w 2019 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	5,00	5,33	0,94	100,00	100,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	36,58	34,50	1,06	0,28	0,28

Tabela nr 5. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA *		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	11
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	5
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	3
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	3

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych

Tabela nr 6. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio-miesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	21,00	0,08	252,00	54,55	0,78	0,00	0,00
7311	Mechanicy precyzyjni	8,92	0,08	107,00	80,00	0,86	0,00	0,00
2651	Artyści plastycy	6,75	0,08	81,00	55,56	0,92	0,00	0,00
3144	Technicy technologii żywności	43,42	0,58	74,43	55,56	0,97	14,29	14,29
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	4,67	0,08	56,00	57,14	0,86	100,00	0,00
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	78,67	1,58	49,68	55,41	0,99	25,00	25,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	10,83	0,25	43,33	66,67	0,56	0,00	0,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	4,83	0,25	19,33	66,67	0,67	0,00	0,00
3324	Pośrednicy handlowi	1,00	0,08	12,00	100,00	0,00	100,00	0,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	2,00	0,17	12,00	66,67	0,33	0,00	0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	2,50	0,33	7,50	100,00	0,75	0,00	0,00
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	36,25	6,50	5,58	60,00	0,97	7,58	4,55
4120	Sekretarki (ogólne)	9,08	1,83	4,95	63,64	0,89	70,00	70,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	3,83	2,33	1,64	60,00	0,75	0,00	0,00

W wyniku analizy elementarnych grup zawodów otrzymano:

- 9 grup o maksymalnym deficycie
- 35 grup zawodów deficytowych
- 2 grupy zawodów zrównoważonych
- 4 grupy o maksymalnej nadwyżce
- 14 grup zawodów nadwyżkowych.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Ze względu na niekompletne dane informacji sygnalnej z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie mamy możliwości dokonania pełnej analizy umiejętności i uprawnień.

Tabela nr 7. Bezrobotni bez zawodu w 2019 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	7 100	925	13,03%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 566	593	37,87%
zasadnicze zawodowe	1 212	24	1,98%
średnie ogólnokształcące	871	239	27,44%
policealne i średnie zawodowe	1 658	64	3,86%
wyższe	1 793	5	0,28%
wg typu ukończonej szkoły:			
szkoła przysposabiająca do pracy	5	2	40,00%
technikum	418	40	9,57%
liceum ogólnokształcące	681	202	29,66%
liceum profilowane	34	6	17,65%
technikum uzupełniające	13	0	0,00%
liceum uzupełniające	28	6	21,43%
szkoła policealna	332	19	5,72%
wyższa	1 722	5	0,29%
brak danych źródłowych	3 288	622	18,92%
zasadnicza szkoła zawodowa	579	23	3,97%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Na podstawie powyższej tabeli możemy określić, że wśród ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2019 r. na terenie miasta Białystok (7 072) bezrobotni bez zawodu stanowili 13,03% (925 osób). Najwięcej osób posiadało poziom wykształcenia gimnazjalny lub niższy – 37,87% (593), oraz wykształcenie średnie ogólnokształcące – 27,44% (239 osób).

Biorąc pod uwagę typ ukończenia szkoły, bezrobotnych bez zawodu podzielono na 10 grup. Największą grupę stanowią osoby, które ukończyły liceum ogólnokształcące – 202. Najmniejszą grupę stanowiły osoby, które ukończyły szkołę przysposabiającą do pracy, liceum profilowane, liceum uzupełniające oraz szkoły wyższe. W stosunku do 622 osób nie określono typu ukończenia szkoły ze względu na brak danych źródłowych.

4. Analiza absolwentów szkół ponadpodstawowych

Tabela 8. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	323	197	13	9	4,02%	2,79%
szkoła przysposabiająca do pracy	15	0	1	0	6,67%	
technikum	1210	726	20	7	1,65%	0,58%
liceum ogólnokształcące	2920	0	35	11	1,20%	0,38%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	2	0		
szkoła policealna	1508	948	24	23	1,59%	1,53%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Na koniec maja 2019 r. najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych.

Tabela nr 9. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2019 roku

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
Asystenci dentystyczni	2,20%	1,10%	15,38%	11,11%
Asystenci nauczycieli			50,00%	25,00%
Blacharze			100,00%	0,00%
Fryzjerzy	0,00%	2,38%	0,00%	3,03%
Kosmetyczki i pokrewni	4,29%	2,86%	15,00%	10,53%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0,00%	9,09%
Kucharze			4,76%	0,00%
Muzycy i pokrewni			50,00%	0,00%
Ogrodnicy			33,33%	0,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	4,00%	0,00%	9,09%	0,00%
Pomocniczy personel medyczny	1,08%	0,00%	12,50%	0,00%
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	14,29%	0,00%	20,00%	0,00%

Pracownicy ochrony osób i mienia	3,70%	0,00%	16,67%	0,00%
Projektanci grafiki i multimediiów			0,00%	33,33%
Recepcjoniści hotelowi	5,56%	0,00%	5,88%	0,00%
Spedytorzy i pokrewni	28,57%	14,29%	40,00%	16,67%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	1,08%	0,00%	20,00%	0,00%
Technicy budownictwa	2,56%	0,00%	6,67%	0,00%
Technicy farmaceutyczni	1,02%	4,08%	12,50%	44,44%
Technicy fizjoterapii i masażyści	1,14%	1,14%	5,56%	5,88%
Technicy mechanicy	1,87%	0,00%	1,77%	0,00%
Technicy medyczni i dentystyczni	3,45%	0,00%	16,67%	0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,43%	1,43%	4,76%	4,55%
Technicy weterynarii	4,76%	4,76%	50,00%	50,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	3,77%	0,94%	10,81%	3,23%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	9,09%	0,00%	3,03%	0,00%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	7,50%	5,00%	14,29%	15,38%

Analizując na koniec maja 2019 r. liczbę absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów odnotowano największy wskaźnik frakcji w następujących zawodach:

- technik weterynarii,
- technik farmaceutyczny,
- projektant grafiki i multimediiów,
- asystent nauczyciela,
- spedytor.

5. Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe – informacja sygnałna za 2019 r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia
		Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw public relations
		Urzędnicy do spraw podatków
		Kierownicy do spraw reklamy i public relations
		Lekarze weterynarii specjaliści
		Pracownicy obsługi placowej
		Mechanicy rowerów i pokrewni
	zawód deficytowy	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Operatorzy maszyn do szycia
		Pielęgniarki z tytułem specjalisty
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
		Technicy sieci internetowych
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Formierze odlewniczy i pokrewni
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci ubezpieczeniowi
		Inżynierowie telekomunikacji
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Spedytorzy i pokrewni
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
		Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna
		Stewardzi
		Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Archiwiści i muzealnicy
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii

		Opiekunowie dziecięcy
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ręczni pakowacze i znakowacze
		Magazynierzy i pokrewni
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Specjaliści do spraw ochrony środowiska
		Mechanicy precyzyjni
		Artyści plastycy
		Technicy technologii żywności
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
		Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Pośrednicy handlowi
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Gońcy, bagażowi i pokrewni
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Sekretarki (ogólne)
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
		Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni
		Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia
		Operatorzy centrali telefonicznych

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Wnioski

Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, działa na terenie dwóch powiatów: powiatu ziemskiego i powiatu grodzkiego – miasto Białystok. Dlatego też przeprowadzona analiza została sporządzona osobno dla każdego z nich, jednakże wnioski dotyczą już obu powiatów - łącznie.

Na dzień 31.12.2019 r. w ewidencji PUP zarejestrowanych było 11 033 osób bezrobotnych, tj. o 1 387, czyli o 11,2 % mniej niż w końcu 2018 r. Z tej ogólnej liczby powiat grodzki zamieszkiwało 7 072 osób, a powiat ziemski 3 961 osób. Na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku występuje duże przestrzenne zróżnicowanie poziomu bezrobocia. 64,1% ogólnej liczby bezrobotnych stanowiły osoby z powiatu grodzkiego, natomiast 35,9% to bezrobotni z powiatu ziemskiego.

Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2019 r. wynosiła:

- 5,4 % w powiecie grodzkim, tj. o 0,8% mniej w stosunku do 31.12.2018 r.
- 7,7 % w powiecie ziemskim, tj. o 1,2% mniej niż 31.12.2018 r.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych (11 033) najwięcej osób legitymowało się zawodem:

- sprzedawca – 741 (6,7 % ogółu)
- ślusarz – 209 (1,9 % ogółu)
- pomocniczy robotnik budowlany – 196 (1,8 % ogółu)
- kucharz – 180 (1,6 % ogółu)
- technik mechanik – 179 (1,6 % ogółu)
- technik ekonomista – 168 (1,5 % ogółu)
- ekonomista – 149 (1,4 % ogółu)
- specjalista administracji publicznej – 141 (1,3 % ogółu)
- pedagog – 117 (1,1 % ogółu)

Wśród noworejestrujących się (15 773 osób) zaobserwowano podobne tendencje:

- sprzedawca – 900
- pomocniczy robotnik budowlany – 296
- kucharz – 270
- technik mechanik – 256
- ekonomista – 222
- asystent prawny – 185
- ślusarz – 216.

Na koniec 2019 r. najwięcej osób długotrwale bezrobotnych odnotowano w zawodach:

- sprzedawca – 416
- ślusarz – 125
- technik ekonomista – 112
- pomocniczy robotnik budowlany – 94
- kucharz – 88

- technik mechanik – 86
- krawiec – 79
- ekonomista – 78

W ewidencji tut. Urzędu na dzień 31.12.2019 r. najwięcej absolwentów było zarejestrowanych w zawodach:

- asystent prawny – 19
- technik usług kosmetycznych – 8
- specjalista do spraw logistyki – 7
- architekt – 6
- pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji – 5
- pedagog – 4.

W okresie styczeń – grudzień 2019 r. pracodawcy zgłosili do PUP 9 777 ofert pracy (o 217 ofert pracy mniej niż w 2018 r., czyli o 2,2% mniej niż w analogicznym okresie 2018 r.). Stopniowy spadek liczby ofert pracy w analizowanym okresie nie jest jednak zaskoczeniem ponieważ już w 2017 r. oraz w 2018 r. można było zauważyć spowolnienie wzrostu liczby zgłaszanych ofert pracy. Spośród wszystkich ofert pracy zgłoszonych do PUP w 2019 r. - 7 877 (80,6%) zgłosili pracodawcy z terenu Białegostoku i 1 883 (19,4%) z terenu powiatu ziemskiego. W omawianym okresie wpłynęło 613 propozycji zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych.

W 2019 r. w CBOP (PUP+OHP+EURES) najwięcej ofert pracy zarejestrowano w zawodach:

- sprzedawca - 424
- robotnik wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie – 410
- monter sprzętu gospodarstwa domowego – 355
- pomoc i sprzątaczką biurową, hotelową i pokrewną – 241
- monter elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego – 230.

Za pośrednictwem tut. Urzędu pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników w następujących zawodach:

• monter sprzętu gospodarstwa domowego	• murarz
• pracownik wykonujący prace proste	• sprzedawca
• robotnik obróbki drewna i stolarz	• sprzątaczką
• robotnik budowlany	• kucharz
• magazynier	• krawiec
• zbrojarz	• szwaczka
• monter instalacji i urządzeń sanitarnych	• przedstawiciel handlowy
• kierowca samochodu ciężarowego	• salowa
• cieśla szalunkowy	• pracownik biurowy.

Na lokalnym rynku pracy duże znaczenie odgrywają nowe miejsca pracy tworzone przy wsparciu tut. Urzędu. W 2019 r. Urząd udzielił wsparcia w postaci:

- 262 prac interwencyjnych,

- 18 robót publicznych,
- 6 dofinansowań zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- 4 bonów zatrudnieniowych.
- 64 refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy,
- 683 staży (w tym 102 w ramach bonu stażowego),
- 153 bonów na zasiedlenie,
- 410 dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Pracodawcy korzystający ze wsparcia w postaci prac interwencyjnych najczęściej zatrudniali nowych pracowników na stanowiskach: księgowa, sprzedawca, pracownik gospodarczy, handlowiec. Roboty publiczne zrealizowano na stanowiskach: robotnik gospodarczy oraz inspektor. Miejsca pracy tworzone w wyniku refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy najczęściej powstawały na stanowiskach: magazynier, pracownik biurowy, pracownik budowlany, mechanik, przedstawiciel handlowy. Bezrobotni najczęściej odbywali staże na stanowiskach: referent, podinspektor, archiwista. Natomiast osoby otrzymujące jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej rozpoczynały ją najczęściej w branżach: działalność usługowa, handel i produkcja.